

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 14-05-2014

Mødedato Onsdag d. 14. maj 2014 kl. 09:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapetets møte 07.05.14.....	3
Endring av kommunal garanti - Fullriggeren Sørlandet.....	5
Krooddveien, Sandvika - Utbyggingsavtale.....	8
Fellesprosjekt mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder - Sluttrapport til høring.....	14

**Punkt 48/14: Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapets møte
07.05.14**

Bilag

Protokoll Formannskapet 07.05.2014

Dato 7. mai 2014
Saksnr.: 201400008-45
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
14.05.2014

Godkjenning av møteprotokoll fra formannskapets møte 07.05.14

Forslag til vedtak

[Formannskapet godkjenner møteprotokoll fra formannskapets møte 07.05.14.](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll fra formannskapets møte 07.05.14

Punkt 49/14: Endring av kommunal garanti - Fullriggeren Sørlandet

Bilag

Vedtak KOMMUN, 13052014, Sak 22/14, Endring av kommunal garanti - Fullriggeren Sørlandet

Vedtak BYSTYR, 21052014, Sak 70/14, Endring av kommunal garanti - Fullriggeren Sørlandet

Søknad refinansiering.pdf

Dato 5. mai 2014
Saksnr.: 201201194-17
Saksbehandler Arne Henrik Lukashaugen

Saksgang	Møtedato
Kommunalutvalget	13.05.2014
Formannskapet	14.05.2014
Bystyret	21.05.2014

Endring av kommunal garanti - Fullriggeren Sørlandet

Sammendrag

Bystyret fattet i sak 26/12 vedtak om kommunal garanti på inntil kr 37 millioner kroner for bindelse med opprusting av skoleskipet. Vest-Agder fylkeskommune har i ettetid garantert for sin andel på 7,5 millioner kroner, slik at Kristiansand kommune har et garantiansvar på 29,5 millioner kroner.

Lånet som garantiene er gitt for er tatt opp i Sparebanken Sør (tidligere Sparebanken Pluss). For å redusere stiftelsens finanskostnader, har Kristiansand kommune bistått stiftelsen med å søke Kommunalbanken om refinansiering. Kommunalbanken krever imidlertid at garantien skal omfatte hele lånebeløpet med tillegg på 10% for dekning av renter og omkostninger, i hele lånets løpetid med tillegg av inntil 2 år.

En refinansiering lånet vil redusere årlige renteutgifter med ca kr 480.000 så lenge lånet er avdragsfritt forutsatt dagens rentenivå. Det vil derfor være av stor betydning for stiftelsen at garantiene kan korrigeres slik at refinansiering kan skje.

Det forutsettes at kommunalbanken gir lånetilsagn. Lånesaken skal behandles i bankens kreditkomite fredag 9. mai. Hvis ikke lånetilsagn gis, foreslår rådmannen at saken trekkes fra sakskartet.

Forslag til vedtak

Tidligere garantivedtak gitt i bystyresak 26/12 oppheves og erstattes av følgende: Kristiansand kommune gir selvskyldnergaranti for 29,5 mill kr + tillegg på 10% for dekning av renter og omkostninger, i hele lånets løpetid med tillegg av 2 år. Garantien vi dermed gjelde til 30.06.2031.

Det forutsettes at Vest-Agder fylkeskommune vedtar tilsvarende justering av sin andel av garantien.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arne Henrik Lukashaugen
Regnskapssjef

Vedlegg:
Søknad av 31.03.2014 fra Stiftelsen Fullriggeren Sørlandet

Bakgrunn for saken

Fra stiftelsen Fullriggeren Sørlandet foreligger epost av 31.03.2014 der det blant annet fremgår:

«Stiftelsen har mulighet til å oppnå langt gunstigere lånevilkår ved å omplassere lånet til Kommunalbanken AS.»

Bystyret fattet i sak 26/12 slikt vedtak:

- «1. Bystyret vedtar å gi Fullriggeren Sørlandet en bankgaranti for utføring av vedlikehold for klassing av skipet begrenset oppad til kr 37 mill.
2. Rådmannen får fullmakt til å forhandle med Vest-Agder fylkeskommune om deling av bank garanti.
3. Det søkes ytterligere nasjonale midler for å ferdigstille vedlikeholdsarbeidet.»

I realiteten har bystyret allerede vedtatt tilstrekkelig garantiramme, men da Vest-Agder fylkeskommune har gått inn og deltar med sin andel på 7,5 millioner kroner av garantiansvaret, finner rådmannen det naturlig at bystyret får saken til ny behandling. Nytt garantibeløp vil være 32,45 millioner kroner medregnet 10 % tillegg for dekning av renter og omkostninger. Det forutsettes at Vest-Agder fylkeskommune også aksepterer dette tillegget i forhold til tidligere garantivedtak. Det forutsettes at kommunalbanken gir lånetilsagn. Lånesaken skal behandles i bankens kreditkomite fredag 9. mai. Hvis ikke lånetilsagn gis, foreslår rådmannen at saken trekkes fra sakskartet.

I forbindelse med refinansieringen søker dessuten stiftelsen om ny 5 års avdragsfrihet og deretter 10 års nedbetaling av lånet. Forutsatt at lånet kan bli utbetalt før 30.06.2014, vil ny garanti gjelde til 30.06.2031. Stiftelsen arbeider videre for at sentrale myndigheter skal overta ansvaret for deler av finansieringen.

Punkt 50/14: Krooddveien, Sandvika - Utbyggingsavtale

Bilag

Vedtatt KOMMUN, 13052014, Sak 25/14, Krooddveien, Sandvika - Utbyggingsavtale

Designert utbyggingsavtale Krooddveien.pdf

Dato 30. april 2014
Saksnr.: 201311397-14
Saksbehandler Line Baasland

Saksgang
Kommunalutvalget
Formannskapet

Møtedato
13.05.2014
14.05.2014

Krooddveien, Sandvika - Utbyggingsavtale

Sammendrag

Reguleringsplan for området ble vedtatt av Bystyret 10.9.2003. Det er i henhold til vedtak innledet drøftelser med Konsmo fabrikker AS (heretter utbygger) for å inngå utbyggingsavtale for området. Det er tatt utgangspunkt i vedtatte reguleringsplan og gjeldende utbyggingspolitikk.

I forslag til utbyggingsavtale gjøres utbygger ansvarlig for planlegging og gjennomføring av utbygging i henhold til vedtatte planer. Standard politikk er fulgt ved drøftelse av forslag til utbyggingsavtale. Gjennomføring av planen er avklart med Statens vegvesen i forhold til mulig framtidig tunell for Vågsbygdveien.

Partene har drøftet en avtale ut fra lovens krav/forutsetninger blant annet i forhold til forholdsmessighet. Utbyggingens omfang er slik at kommunen ikke er forpliktet til gi noe forholdsmessige bidrag i forbindelse med utbyggingen. Kommunen påtar seg framtidig drift av offentlig park og eventuell offentlig vei.

Kristiansand kommune eier en eiendom i reguleringsområdet – gnr./bnr. 7/54. Kristiansand kommune ved Kristiansand eiendom har solgt sine byggeområder på eiendommen til utbygger.

Forslag til utbyggingsavtale har vært ute på høring. Det er kommet inn merknader fra Statens vegvesen og grunneier i området.

Statens vegvesen uttaler at det bør tas inn i utbyggingsavtalen at utbygger er ansvarlig for ivaretagelse av reguleringsplan/rekkefølgebestemmelser. Dette er ivarettatt i utbyggingsavtalen. Videre påpeker de at utbygger må inngå avtale med dem for oppfylging av rekkefølgekrav til fortau. Utbygger har uttalt at byggeplan er sendt til Statens vegvesen for godkjenning og at de forholder seg til merknadene som er fremkommet i høringen.

Grunneier i området ber om følgende punkter tas med i den videre saksbehandlingen:
deres avtale med utbygger blir lagt til grunn for det videre arbeidet med planen, de blir forelagt/og gis mulighet til å godkjenne utomhusplan før arbeidet starter, minner om at utbygger skal ta alle kostnader som følge av utbyggingen, har ikke mottatt anmodning om å signere grunneiererklæring, og ber om at grunneiere som er involvert får varsel om oppstart og informasjon.

Merknaden er oversendt utbygger for oppfølging av merknadene. Utbygger bemerker:

- inngått avtale med grunneier vil bli fulgt opp av utbygger
- utbygger vil ta kontakt med grunneier for gjennomgang av prosjektet i god tid før oppstart når endelige planer er godkjent hos KRS kommune og Staten vegvesen. Da vil de omtalte punkt bli gjennomgått med grunneier.

Kommunen legger til grunn at de forhold som angår utbygger og det videre arbeidet blir ivare tatt mellom utbygger og grunneier.

Forslag til vedtak

[Forslag til utbyggingsavtale for Krooddveien, Sandvika vedtas](#)

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Line Baasland
Rådgiver

Vedlegg:
Forslag til utbyggingsavtale datert

Bakgrunn for saken

Reguleringsplan for området ble vedtatt av Bystyret 10.9.2003. Det ble i vedtaket anmodet om å fremlegge utbyggingsavtale.

Reguleringsplanen

Reguleringsplanen innebærer byggeområde til boligformål – maks 8 nye boenheter innenfor området.

Planer for ny Vågsbygdvei

Utbyggingsområdet ligger tett på en alternativ trase for framtidig tunell. Statens vegvesen har uttalt seg til dette, og har ikke funnet grunnlag for å be om bygge- og deleforbud i området, da det er flere alternativer til traseer, og realisering av ny vei ligger langt fram i tid. Plan- og bygningssetaten har derfor ikke funnet grunnlag for å legge ned bygge- og deleforbud i området.

Utbyggingsavtalen

I forbindelse med planbehandlingen er det fattet vedtak hvor eiendomssjefen anmodes om å legge fremlegge en utbyggingsavtale.

Utbyggingsavtalen omfatter reguleringsplanområdet.

Forhandlingene om utbyggingsavtale ble innledet høsten 2013. På bakgrunn av kommunens vedtatte utbyggingspolitikk ble det fremforhandlet et omforent forslag til utbyggingsavtale mellom kommunen og utbygger Konsmo fabrikk AS (heretter utbygger).

Kommunalt samarbeid

Kristiansand kommune eier en eiendom i reguleringsområdet – gnr./bnr. 7/54. Kristiansand kommune ved Kristiansand eiendom har solgt sine byggeområder på eiendommen til utbygger.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for de drøftelser og den avtalen som er inngått.

Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealer som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Utbygger har ved underskrift på utbyggingsavtalen bekreftet at slike avtaler foreligger.

Utbyggingspolitikken legger til grunn at utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt planområde/utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides av utbygger.

Utbyggingsøkonomi – forholdsmessighet – bidrag

I henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser skal kommunen vurdere deltakelse/medvirkning og krav til forholdsmessighet i prosjektet ved forhandling og inngåelse av utbyggingsavtale.

Økonomiske bidrag

Utgangspunktet er kommunens vedtatt budsjett og forutsetninger. Utbygger er gjennom forhandlingene gjort kjent med forutsetningene i kommunens budsjetter. Kommunen ved

Kristiansand eiendom deltaker og bidragsyter i forbindelse med gjennomføringen av utbyggingen.

Partene har drøftet en avtale ut fra lovens krav/forutsetninger blant annet i forhold til forholdsmessighet. Utbyggingens omfang er slik at kommunen ikke er forpliktet til gi noe forholdsmessige bidrag i forbindelse med utbyggingen. Kommunen påtar seg framtidig drift av offentlig park og eventuell offentlig vei.

Rekkefølgekrav – økonomisk ansvar

De krav som er stilt er knyttet til selve utbyggingsprosjektet og er forutsetning for utbyggingen. Utbygger er gjort kjent med rekkefølgekravene og er ansvarlig for at de gjennomføres.

Øvrige drøftelser

Utbyggingsavtalen opphører senest 5 år etter underskrevet dato.

Det er i forslag til avtale satt frister for opparbeidelse av grøntområder og tekniske anlegg, i tilknytning til utbyggingsområdet. I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av anleggene nevnt ovenfor. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til utbyggingen.

Overføring av areal

Utbygger er orientert om hvilke typer arealer som etter utbyggingen skal overføres hefte- og vederlagsfritt til kommunen. Teknisk plan vil avklare hvilke arealer dette er, og hvilke av disse arealene kommunen skal forestå framtidig drift og vikehold av.

Høring av avtalen

Avtaleforslaget har vært til offentlig ettersyn i perioden 20.2.14 -13.3.14.

Det er mottatt 2 høringsuttalelser:

Statens vegvesen

Merknad 1:

Statens vegvesen uttaler at det bør tas inn i utbyggingsavtalen at utbygger er ansvarlig for ivaretagelse av reguleringsplan/rekkefølgebestemmelser.

Merknad 2:

«Før bygging av regulert fortau langs fv. 457, og omlegging/utbedring av avkjørsel, skal byggeplan sendes til Statens vegvesen for godkjenning før tiltak blir igangsatt, som vi tidligere har påpekt ved behandling av reguleringsplan. Ved godkjenning av byggeplan vil det bli utarbeidet en gjennomføringsavtale, som avtale mellom utbygger og Vegvesenet.»

Kommentar merknad 1:

Dette er ivaretatt i punkt 4.2 i avtalen. *«Utbygger er ansvarlig for at arealene opparbeides i samsvar med den til enhver tid gjeldende reguleringsplan/bebyggelsesplan, reguleringsbestemmelser, godkjente planer for tekniske anlegg, utomhusplan og eventuelle nødvendige anlegg»*

Kommentar merknad 2:

Merknaden er formidlet til utbygger for videre oppfølging. Utbygger uttaler: Byggeplan er sendt til statens vegvesen for godkjenning. Utbygger vil forholde seg til merknadene som er fremkommet i høringen.

Britt og Jonny Oluf Hansen – grunneiere i området

Grunneierne ber om:

Merknad:

Ber om at følgende punkter tas med videre i saksbehandlingen:

- «1. Vår avtale med utbygger, blir lagt til grunn for videre arbeid med planen, når det gjelder vår eiendom.*
- 2. Vi blir forelagt/og gis mulighet til å godkjenne utomhusplan, før arbeidene starter.*
- 3. Minner om at når det gjelder denne utbyggingen skal utbygger ta alle kostnader i forbindelse med oppmåling, strøm – rør eller annet som kommer som en følge av utbyggingen. Herunder anlegg som legges på vår eiendom.*
- 4. Vi har ikke mottatt noe anmodning om å signere grunneier erklæring.*
- 5. Vi ber også om at grunneiere som er involvert får god varsel om oppstart og informasjon om fremdrift i arbeidet.»*

Kommentar:

1. Forutsetter at utbygger følger opp avtalen med grunneier.
2. Kommunen forholder seg til utbygger ved behandling av utomhusplan. Utbygger må ivareta forholdet til grunneier.
3. Utbygger må følge opp sin del av avtalen med grunneier.
4. Utbygger må bekrefte at det foreligger avtale med grunneier.
5. Kommunen vil foreta ordinær byggesaksbehandling, med de gjeldende normer for varsel til grunneiere.

Merknaden er oversendt utbygger for oppfølging av merknadene. Utbygger bemerker:

- Inngått avtale med grunneier vil bli fulgt opp av utbygger
- pkt 2-5 utbygger vil ta kontakt med grunneier for gjennomgang av prosjektet i god tid før oppstart når endelige planer er godkjent hos KRS kommune og Staten vegvesen. Da vil de omtalte pkt gjennomgår med grunneier.

Kommunen legger til grunn at de forhold som angår utbygger og anleggsperioden blir ivaretatt mellom utbygger og grunneier.

Konklusjon

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken vil Teknisk direktør anbefale at forslag til utbyggingsavtale vedtas.

Punkt 51/14: Fellesprosjekt mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder - Sluttrapport til høring

Bilag

Vedtak BYSTYR, 21052014, Sak 80/14, Fellesprosjekt mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder - Sluttrapport til høring

Sluttrapport.pdf

80-14.mp3

Dato 5. mai 2014
Saksnr.: 201403863-2
Saksbehandler Øyvind Lyngen Laderud

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
14.05.2014
21.05.2014

Fellesprosjekt mellom Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder - Sluttrapport til høring

Sammendrag

Høgskolen i Telemark (HiT) og Universitetet i Agder (UiA) har siden 2010 arbeidet sammen i et felles utredningsprosjekt som ser på spørsmålet om et nærmere samarbeid og eventuelt en sammenslåing av de to institusjonene. Bakgrunnen for dette var, i følge sluttrapporten at hver for seg er de to regionene for små i den nasjonale sammenhengen, ønske om et faglig bredere og mer robust miljø som igjen vil gi sterkere forskningsmiljøer.

Prosjektstyret avga sin sluttrapport 4. april 2014 og oversendte den til de to institusjonsstyrene som oppdragsgivere. Begge institusjonsstyrene hadde en foreløpig gjennomgang av sluttrapporten tidlig i april og vedtok å sende sluttrapporten ut på høring. Endelig avgjørelse tas av de to styrene i juni.

HiT har 6600 studenter fordelt på 5 studiesteder (4 fra høsten 2014), UiA har rundt 10400 studenter ved to studiesteder.

Det er naturlig at økt samarbeid mellom universiteter og høyskoler vil tvinge seg frem i årene som kommer og at samarbeidsstrukturene vil variere. Universitets- og høyskolestrukturen i Norge har også vært utredet og diskutert i ulike meldinger og rapporter de senere årene, slik som Stjernø- utvalget og Stoltenberg II - regjeringens forskningsmelding samt flere andre. NOKUT og Kunnskapsdepartementet har nå strammet inn kriteriene for doktorgradsprogrammer, som igjen betyr at mulighetene for universitetsstatus er blitt dårligere. Likevel står døren åpen for tildeling av universitetsstatus gjennom fusjon med et allerede etablert universitet.

Sluttrapporten, som oppsummerer arbeidet med fusjons- og samarbeidsutredningene, legger til grunn at det vil skje strukturelle endringer fremover i denne sektoren og at det derfor er bedre å forberede sammenslåinger nå, før dette kan bli bestemt sentralt. Sluttrapporten lister opp en rekke argumenter for og mot fusjon.

Rapporten understreker at det i første rekke er *mulighetsrommet* som taler for en samling av HiT og UiA. Et samlet universitet vil bli blant de større i Norge målt i studenttall. Institusjonen vil kunne styrke sentrale fagområder og bli en ledende utdannings- og forskningsinstitusjon innenfor de store profesjonsutdanningene og noen andre faglige og pedagogiske spissområder.

Prosjektstyret foreslår 'Sørnorsk universitet' som nytt navn.

Det er åpenbare utfordringer ved at en fusjon vil kunne skape en betydelig mer kompleks organisasjon, ikke minst på grunn av den geografiske avstanden (7 studiesteder spredt over tre fylker, 6 fra høsten 2014 da Drammen som studiested overføres høyskolen i Buskerud og Vestfold HiBV). Geografisk avstand gjør det vanskelig både å samle fag og bygge tverrfaglige miljøer.

Kristiansand kommune og Universitetet i Agder utarbeidet i fellesskap Melding om Universitetsbyen Kristiansand, men samarbeidet har pågått siden lenge før UiA ble universitet og kommunens medvirkning for å etablere et universitet i Agder var betydelig. De felles langsiktige målene var blant annet at UiA skal ha fag- og studiemiljøer blant de beste i landet og ha nasjonalt ledende forskningsmiljø på enkelte områder og sammen utvikle en attraktiv universitetsby.

Engasjementet og oppslutningen fra regionen, både privat og offentlig sektor har vært stor. Kristiansand kommune er engstelig for at en sammenslåing vil gi for mange spredte studie- og fagmiljøer og intern ressurskamp kan bli resultatet.

Kommunen frykter at et fusjonert universitet over 3 fylker og 6 studiesteder vil føre til et dårligere samarbeid mellom Kristiansand kommune og regionen vi er en del av. Et universitet som må forholde seg til lokal- og regionalpolitisk nivå en rekke steder og balansere en rekke øremerkede midler kan gi en dårligere styring av universitetet.

De politiske signalene er ikke entydige om veien videre og det er vanskelig å si hvordan UH-sektoren vil se ut om noen år. Stoltenberg regjeringens forskningsmelding fra 2013 advarte også mot for stort fokus på institusjonsstørrelse.

For Sørlandet må det være en overordnet ambisjon at FoU-aktiviteten økes utover den beskjedne andelen som i dag utføres i landsdelen. For å oppnå dette, vil samarbeid med både norske og ikke minst utenlandske fagmiljøer som har komplementære forskningsmiljøer ha en avgjørende betydning. Fremtidens verdiskaping forutsetter global konkurransedyktighet. Kristiansand kommune ønsker til slutt å understreke betydningen av UiAs rolle i forhold til byens og regionens arbeids- og næringsliv og at det samarbeid som velges, må styrke fagmiljøene ved begge campus til nytte for Kristiansand, Grimstad og hele Sørlandet.

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune anbefaler styret ved UiA å si nei til forslag om fusjon mellom UiA og HiT
2. Kristiansand kommune vil understreke betydningen av å bygge opp faglig robuste miljøer ved UiA. Et administrativt samarbeid må ikke begrense mulighetene for faglig og institusjonelt samarbeid med andre nasjonale og internasjonale fagmiljø med komplementær kompetanse.
3. Kristiansand kommune som vertsby for UiA, ønsker å bidra til å videreutvikle Kristiansand som en attraktiv universitets- og studentby i samsvar med melding om Universitetsbyen Kristiansand.
4. Kristiansand kommune ber om at vertsbyenes innspill blir vektlagt på bakgrunn av det engasjement som er vist forut for universitetsetableringen og senere.
5. Kristiansand kommune forutsetter at UiA og HiT vektlegger innspill og lytter til ansatte, studenter og andre berørte før de beslutter endelig vedtak

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Trykt vedlegg: Sluttrapporten www.uiahit.no

Bakgrunn for saken

Høgskolen i Telemark og Universitetet i Agder har siden 2010 arbeidet sammen i et felles utredningsprosjekt som ser på spørsmålet om et nærmere samarbeid og eventuelt en sammenslåing av de to institusjonene. Bakgrunnen for dette var, i følge sluttrapporten, at hver for seg er de to regionene for små i den nasjonale sammenhengen, ønske om et faglig bredere og mer robust miljø som igjen vil gi sterkere forskningsmiljøer. Mandatet for utviklingsprosjektet lå i styrets vedtak, 86/11, pkt. 4:

«For å videreføre prosessen mellom de to institusjonene vedtar styret for UiA å igangsette et institusjonelt forankret prosjekt på inntil tre år, med sikte på både å utvikle og realisere flere konkrete fellestiltak av faglig og administrativ karakter mellom de to institusjonene og å utrede grunnlaget for å kunne ta stilling til en eventuell fusjon eller et utvidet samarbeid.» Prosjektet skal bidra til «å videreutvikle universitetsfunksjonene både i Agder og i Telemark, styrke og utvikle profesjonsutdanningene ved de to institusjonene, og understøtte begge institusjoners konkurransekraft.»

Prosjektstyret avga sin sluttrapport 4. april 2014 og oversendte den til de to institusjonsstyrene som oppdragsgivere. Begge institusjonsstyrene hadde en foreløpig gjennomgang av sluttrapporten i (separate) møter 9. april (UiA) og 10. april (HiT) og vedtok å sende sluttrapporten ut på høring. Det er lagt opp til en bred høringsprosess både i Agderfylkene og Telemark og internt i de to institusjonene.

Sluttrapporten utreder hvordan samarbeidsprosjektet mellom HiT og UiA kan tas videre gjennom en fusjon eller gjennom et institusjonelt samarbeid. Hovedalternativene er a) institusjonelt faglig og administrativt samarbeid og b) fusjon mellom UiA og HiT.

Rammebetingelser

Norge har 37 statlige universiteter og høyskoler og mer enn 20 private høyskoler, ved siden av 60 forskningsinstitutter. Flere rapporter og evalueringer har pekt på at det er mange små og sårbare fagmiljøer i Norge. Kunnskapsdepartementet har siden 2010 ønsket å stimulere til faglig samarbeid, arbeidsdeling og faglig konsentrasjon. Det er naturlig at økt samarbeid mellom institusjonene vil tvinge seg frem i årene som kommer og at samarbeidsstrukturene vil variere.

Flere høyskoler har slått seg sammen de senere årene med klare mål om å bli universitet. Høgskolen i Buskerud og Høgskolen i Vestfold ble Høgskolen i Buskerud og Vestfold fra 1.1.2014.

NOKUT og Kunnskapsdepartementet har imidlertid strammet inn kriteriene for doktorgradsprogrammer, som igjen betyr at mulighetene for universitetsstatus er blitt dårligere for de fleste høyskolene. Høgskolen i Oslo og Akershus har kommet langt i kvalifisering som universitet, men dette er nå stoppet som følge av dette. Likevel kan HiT bli universitet gjennom en fusjon med UiA, uten å ha vektlagt faglig kvalifisering like mye som Oslo og Akershus, i følge Kunnskapsminister Røe Isaksen¹.

Stjernø-utvalget² konkluderte blant annet med at all statlig høyere utdanning burde konsentreres i 8- 10 flercampus universiteter. Finansieringssystemet gjør det attraktivt å opprette nye studier og det er heller ingen insentiver til å gi fra seg noe. En har sett en omfattende spredning av master- og doktorgrader som følge av universitetskravene. Utvalget ønsket å etablere et enhetlig system i sektoren, men løsningsforslagene fikk liten tilslutning og Kunnskapsdepartementet (2008) ønsket ikke å tvinge gjennom store fusjonsprosesser, men utviklet i stedet en politikk for mer samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).

---

¹ http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/UH/brev/Brev_UiA_HiT_nov13.pdf

² NOU 2008: 3. Sett under ett. Ny struktur i høyere utdanning

Stoltenberg regjeringens forskningsmelding³ fra 2013 advarte imidlertid mot for stort fokus på institusjonsstørrelse. Målet må være kvalitet og robusthet i fagmiljøene, samt tydeligere profiler.

Det er ventet en ny stortingsmelding om strukturen i universitets- og høgskolesektoren våren 2015. I følge kunnskapsminister Røe Isaksen er det sannsynlig at en bør redusere antall institusjoner og at strukturen må sees i et langt perspektiv⁴.

Nøkkeltall for institusjonene

HiT har 6600 studenter fordelt på 5 studiesteder og er landets 4. største offentlige høgskole. HiT tilbyr en rekke bachelor- og masterutdanninger samt tre doktorgradsutdanninger, blant annet i prosess-, energi- og automatiseringsteknikk. HiT hadde 603 årsverk i 2012, og oppnådde 124 publiseringspoeng samme år. HiT har i dag 235 studenter ved studiested i Drammen som fra høsten 2014 blir overført til den nye høyskolen HiBV.

UiA har hatt en solid søkning i studenttall til grunnutdanningene siden etableringen og tilbyr mer enn 150 studier, fordelt på bachelorstudier, masterstudier, doktorgradsstudier. UiA har totalt rundt 10.400 studenter, høsten 2013 ved ulike studietilbud. UiA har 6 fakulteter og 11 doktorgradsutdanninger innenfor samtlige fakulteters fagområder. UiA hadde 960 årsverk i 2012, og oppnådde 460 publiseringspoeng i 2012.

Utredningsarbeidet ved UiA og HiT om samarbeid og fusjon

Utredningsgruppen ved UiA/HiT, oppnevnt av prosjektstyret, avga sin rapport «Ett eller to?» tidlig i 2014. Rapporten understreker at det i første rekke er *mulighetsrommet* som taler for en samling av HiT og UiA. Et samlet universitet vil bli blant de større i Norge målt i studenttall. Institusjonen vil kunne styrke sentrale fagområder og bli en ledende utdannings- og forskningsinstitusjon innenfor de store profesjonsutdanningene og noen andre faglige og pedagogiske spissområder. Utredningsgruppen foreslår en inndeling på mellom fem – ju fakulteter. Tre av fakultetene foreslås lagt til Kristiansand som også vil ha ledelsen for det fusjonerte universitetet.

Prosjektstyret har videre sammenfattet argumenter for og mot en fusjon. Disse er oppsummert fra side 57 i sluttrapporten. Det understrekes at dette er en oppstilling. Prosjektstyret har ikke vurdert validiteten i de enkelte argumenter. Følgende argumenter taler i følge rapporten for en fusjon:

- Det vil skje endringer i Universitets- og høgskolestrukturen i Norge og Stortinget kommer til å vedta sammenslåinger. I tråd med Rysstad utvalgets innstilling vil store universiteter lettere ta rollen som selveiende institusjoner og stå sterkere i kontraktsforhandlinger med staten.
- Gjennom å etablere et universitet i regionen Telemark- Agder kan en ta ut det potensialet som ligger i de ulike fagmiljøene. Regionen vil få et sterkt universitet som kan fungere som en drivkraft i moderniseringen i en viktig region for Norge. For UiA vil det være bedre å slå seg sammen med HiT enn at HiT fusjonerer med Høgskolen i Buskerud og Vestfold til en sterk institusjon.
- Et fusjonert universitet vil bli blant de største høyere utdanningsinstitusjonene i landet, særlig innenfor profesjonsutdanninger som lærer, sykepleier, ingeniør og økonomisk/administrative fag.
- Det største universitetet mellom Oslo og Bergen vil være mer attraktivt for studenter og ansatte. UiA og HiT vil samlet ha større ressursgrunnlag og større fagpolitisk gjennomslagskraft. UiA og HiT vil ha større fagmiljø og stille sterkere i konkurransen om eksternt finansiering.
- Studier kan bli samlet på færre steder, om ikke med det samme. Universitetet kan rekruttere bedre i en større region. «University of Southern Norway» vil bli et relativt stort universitet

³ Stortingsmelding nr 18 (2012–2013): Lange linjer, kunnskap gir muligheter

⁴ UiA HiT, 2014: Ett eller to? Rapport fra utredningsgruppen.

og bli mer synlig internasjonalt. Vitnemål herfra vil kunne bli mer verdifullt enn fra UiA og HiT.

- Ved å fusjonere kan det bygges større fagmiljøer som blir mer robuste og som skaper større faglig dynamikk og utviklingsmuligheter. Herunder sterkere forskningsmiljøer.
- Sterkere fagmiljø gir muligheter for mer spesialisering og spissing av toppmiljøer, som også vil ha større attraktivitet som samarbeidspartner internasjonalt.

Et sentralt punkt for lokale og regionale myndigheter vil være hva dette betyr for lokalsamfunn og region. I sluttrapporten er følgende forhold anført som forhold som taler for en fusjon:

- En større, bredere og mer faglig robust institusjon vil være en sterkere kraft og en mer attraktiv samarbeidspartner i den regionale utviklingen, både med tanke på å løse utfordringer og å identifisere og forfølge muligheter. Sammen vil de to kunne styrke utdanninger som er viktige for næringslivet i landsdelen. På flere områder har UiA og HiT komplementære utdanninger og forskningsmiljøer og vil være en bedre samarbeidspartner for innovasjon og nyskaping. Et universitet med et større hjemmeområde vil kunne trekke inn større ressurser fra næringsliv og offentlig virksomhet til ulike formål.
- Et fusjonert UiA/HiT vil kunne knytte offentlig forvaltning og tjenesteyting i Agder og Telemark nærmere utdanningene, bidra til relevant kompetanseutvikling og kunnskapsformidling. Store institusjoner vil få sterkere innflytelse i både lokale og nasjonale beslutnings- og påvirkningsprosesser.

Rapporten har også samlet argumenter *mot* en fusjon mellom UiA og HiT.

- Gjennom de siste årene har det vært flere utredninger og rapporter om organiseringen av norsk universitets og høyskolestruktur. De politiske signalene er ikke entydige om veien videre og det er vanskelig å si hvordan UH- sektoren vil se ut om noen år.
- Det er åpenbare utfordringer ved at en fusjon vil kunne skape en betydelig mer kompleks organisasjon, ikke minst på grunn av den geografiske avstanden (7 studiesteder spredt over tre fylker, 6 fra høsten 2014). Geografisk avstand gjør det vanskelig både å samle fag og bygge tverrfaglige miljøer.
- En fusjonert UiA og HiT vil få økte administrasjons- og koordineringskostnader.
- Uenighet om studieinnhold og intern ressurskamp kan bli resultatet av for mange og spredte studie- og fagmiljø.
- UiA og HiT vil ved fusjon samlet ha mindre forskningspublisering og lavere formell kompetanse pr vitenskapelige stilling enn UiA har alene. Ved HiT settes det av mindre tid og ressurser til forskning enn ved UiA. Det kan bety at forskningsressurser overføres fra Agder til Telemark.
- Kvalitet er viktigere enn størrelse. UiA er alene mer attraktiv for studenter
- Det er kanskje ikke institusjonen studentene finner attraktiv i forhold til sitt studievalg, men heller studiestedet, studietilbudet og fagmiljøet. Spredte tilbud og oppdelte fagmiljø kan virke mindre tiltrekkende.
- Agder og Telemark oppfattes ikke som en region. Ett universitet vil bli fjernere fra næringsliv, politiske myndigheter og befolkning i de tre fylkene.
- Næringslivet, offentlig sektor og andre organisasjoner i Agder har vist en sterkere vilje til å yte bidrag til oppbyggingen av UiA enn tilsvarende institusjoner og bedrifter i Telemark har vist overfor HiT. Et sammenslått universitet vil få mindre oppmerksomhet mot Agderregionen enn UiA har i dag. Det kan medføre en mindre interesse fra Agder-miljøene til å bidra i videre oppbygging.

Kristiansand kommune og UiA

Kristiansand kommune ser på samarbeidet med UiA som strategisk svært viktig for byen, regionen og arbeids- og næringslivet.

Kompetanse og kunnskap i et moderne samfunn er en forutsetning for konkurransekraft og fornyelse. De høyere utdanningsinstitusjonene spiller her en avgjørende rolle. Kristiansand ble i 2007 vertskap for landets den gang nyeste universitet. En viktig begivenhet for byen og hele Agder.

I 2000 etablerte Kristiansand kommune sammen med de øvrige kommunene i Agder, Sørlandets Kompetansefond og Cultiva. Begge stiftelsene har hatt en aktiv rolle i å utvikle UiA.

I følge Kompetansefondets §4, er Stiftelsens formål å bidra til kompetanseheving i Vest-Agder til sikring og etablering av arbeidsplasser og gode levekår, herunder å bidra til utvikling av Universitetet på Sørlandet. I perioden 2001 – 2012 har mer enn 125 millioner kroner blitt tilført Universitetet i Agder fra Sørlandets Kompetansefond. Cultiva har brukt nærmere 30 millioner kroner til lignende formål.

*Melding om Universitetsbyen Kristiansand*⁵ ble laget i fellesskap mellom UiA og Kristiansand kommune. Hensikten var å skape et bedre grunnlag for kommunen og utdanningsinstitusjonene om å utvikle Kristiansand som universitetsby og Agder som kunnskapsregion. Samarbeidet har pågått siden lenge før UiA ble universitet og kommunens medvirkning for å etablere et universitet i Agder har vært betydelig. De felles langsiktige målene med meldingen var blant annet at UiA skal ha fag- og studiemiljøer blant de beste i landet, ha nasjonalt ledende forskningsmiljø på enkelte områder, skape en attraktiv studentby, ha ledende kompetansemiljøer i byen og regionen, medvirke til et nyskapende næringsliv, samt ha et sterkt internasjonalt engasjement.

Meldingen understreket at UiA ønsket å ha en aktiv samfunnsrolle og prege hele regionen, ikke bare Kristiansand og Grimstad, selv om dette vil kunne innebære utfordringer knyttet til samhandling, kommunikasjon og ressursfordeling. De etablerte møtetrektorene slik som Samarbeidsrådet og de årlige møtene mellom formannskapet og universitetsstyret har vært og vil være hensiktsmessige arenaer for samarbeid og felles drøftinger av ulike saker.

Kristiansand kommune er naturlig nok opptatt av at UiA skal være et attraktivt universitet og Kristiansand en god studieby for fremtidige studenter og ansatte. Derfor må faglig kvalitet vektlegges større betydning enn antall studenter i et fusjonert universitet.

- Ingen blir for eksempel borte ved at institusjoner slår seg sammen. For at ingen skal tape ved en fusjon, optimaliserer man forholdene for de enkelte enhetene, snarere enn for den nye institusjonen. Nye stillinger som blir opprettet, er primært støttefunksjoner. Problemet med en slik irreversibel vekst er at det skjer lite faglig fornying. Utviklingen av enhetene blir svært kontrollert av tidligere enheters historie og organisasjon, i følge undersøkelsen *Scaling properties of European research units*⁶.

Argumentet om at et stort universitet, med et større budsjett, vil kunne få større handlingsrom og mer *ubundne midler* er også tvilsomt. Administrativt motiverte fusjoner er sjelden kostnadseffektive og ofte ugunstige for fag og faglig profil. Å hente ut synergieffekter under slike betingelser, kan synes svært vanskelig, i følge samme undersøkelse.

I en tid da byer i langt større grad enn tidligere konkurrerer om å tiltrekke seg nødvendig kompetanse og nye studenter, er faglig kvalitet og omdømme avgjørende. Vi har mest tro på å samle ressurser på færrest mulige studiesteder vil gi best forutsetninger for faglig konsentrasjon og dermed også kvalitet for studenter og fremtidige arbeidsgivere. Sammen med de kvalitetene og potensiale Kristiansand har som universitetsby, tror vi dette gir det beste utgangspunktet for et profilert internasjonalt universitet og godt omdømme som studieby med tette relasjoner til et internasjonalt næringsliv i regionen.

---

⁵ Melding om Universitetsbyen Kristiansand til Kristiansand bystyre og Styret for Universitetet i Agder, November 2011.

⁶ <http://www.universitetsavisa.no/forskning/article1879.ece>

Kommunen frykter at et fusjonert universitet over 3 fylker og 6 studiesteder vil føre til et dårligere samarbeid mellom Kristiansand kommune og regionen vi er en del av. Et universitet som må forholde seg til lokal- og regionalpolitisk nivå en rekke steder og balansere en rekke øremerkede midler, kan gi en dårligere styring i forhold til å utvikle topp prioriterte FoU – områder og den spissing en ønsker. Det er grunn til å tro at diskusjonen om samhandling og ressursfordeling vil bli mer utfordrende både internt på universitetet og ikke minst mellom de lokale og regionale myndigheter og andre.

Kristiansand kommune stiller seg også tvilende til at et universitet med et større «hjemmeområde» vil kunne trekke større ressurser fra næringsliv og offentlig virksomhet til oppdragsforskning, samarbeidstiltak og lignende.

UiA er på samme måte som flere av de nye universitetene nært knyttet til det regionale næringslivet og har siden etableringen opprettet studier som skal gi det regionale næringslivet den kompetanse de etterspør. Særlig gjelder dette for den offshore rettede næringen i NODE nettverket som også var sentral i utformingen av mekatronikk-studier for å få en mest mulig relevant kandidattilgang. Agder Energi har f.eks. bidratt med 10 millioner kroner for å bygge opp studier innen fornybar energi. UiA har ikke selv ressurser til å bygge opp nye studier, fordi de nye universitetene ikke har tilsvarende finansiering som de gamle.⁷ Det er grunn til å tro at det kan bli mer komplisert for både Kompetansefondet og Cultiva å yte støtte til prosjekter ved et fusjonert universitet uten å sikre at støtten er i tråd med vedtektene.

Kristiansand kommune er også svært usikker på påstandene om at Universitetet kan rekruttere bedre i en større region som de tre fylkene vil utgjøre (fire inkludert Drammen som studiested).

Agder og Telemark er to regioner som ikke ser ut til å ha noe felles arbeidsmarked eller pendlingsområde. I følge artikkelen «Regionale strukturer basert på mobilitet»⁸ fremstår Agder som en selvstendig region basert på mobiliteten i bolig- og arbeidsmarkedet, og mobiliteten til studiesøkere og studenter. Dersom geografisk orientering og styrke i mobiliteten til studiesøkere eller befolkningen som helhet, skal avgjøre hvem som passer best sammen, gir resultatene i artikkelen liten støtte til sammenslåinger på tvers av fylkesgrensene for et fusjonert UiA og HiT.

Resultatene gir ikke støtte for sammenslåing av UiA og HiT ut i fra regionaltenkning, men taler heller for at Høgskolen i Telemark orienteres østover mot Buskerud og Vestfold. Beregningene både på kommune- og fylkesnivå tyder også på at det er svake koblinger mellom Agder og Telemark i bolig- og arbeidsmarkedene.

Debatten om hvilken regional retning HiT skal samarbeide har også vært diskutert ved flere anledninger også i styret for HiT: «Våre samarbeidspartnere i Telemark er veldig vendt mot Vestfold og Buskerud. Dette er blant annet et felles arbeidsmarked, det ser vi av inn- og utpendling. Antall studenter i HiT er størst fra denne regionen. Integrasjonen til Agder er mye svakere. Ingen i fylkestinget snakket om Agder, men ville valgt østover hvis det var valget nå. Det ville vært klokt med universitet i BTV-området»⁹.

Sist, men ikke minst, vil en vellykket fusjon være avhengig av stor grad av involvering og engasjement fra de ansatte og en åpen debatt. Slik Kristiansand kommune oppfatter

---

⁷ Sørlandsutvalget, 2013: Sørlandet i verden. – Verden på Sørlandet

⁸ Sigbjørn Sødal, UiA, 2013: Regionale strukturer basert på mobilitet: en generell modell og en anvendelse på universitets- og høyskolesektoren. www.Uiahit.no

⁹ Fylkesordfører og ekstern styrerepresentant ved HiT, Gunn Marit Helgesen. <http://www.hit.no/nor/HiT/Om-HiT/Nyhetsarkiv/20102/Ser-foerst-mot-soer-vest>

meninger eller holdninger fra ansatte og studenter, er motstanden sterk mot fusjon ved begge institusjoner, ikke minst ved UiA.

Ved HiT gikk nylig fagforeningene sammen om en spørreundersøkelse blant de organiserte ansatte, der om lag halvparten svarte. Over 70 prosent var imot fusjon. Ved UiA viste tilsvarende spørreundersøkelse at blant de ansatte, som er medlem av en fagforening og som har gjort seg opp en mening, er 92,4% i mot fusjon.¹⁰

Oppsummert anbefaler Kristiansand kommune *ikke* å gå videre med fusjonsplanene mellom UiA og HiT. Kristiansand kommune vurderer det slik at faglig samarbeide eller en eventuell fusjon bør skje med institusjoner som har det samme faglige nivå som UiA eller gjerne bedre. Samarbeid fungerer ofte best dersom partene har en unik og komplementær kompetanse. Forskningssamarbeid utvikles ut fra interesseområder, kontakter som etableres gjennom studietiden, faglige nettverk eller på andre måter. Selv fra teknologifagene ved HiT og UiA meldes det at «ingen av fagmiljøene synes å betrakte kollegene på den andre institusjonen som sin viktigste faglige kontakt»¹¹

Kristiansand kommune ønsker å samarbeide med UiA, med regionen og andre for bedre finansiering av de nye universitetene. Dette vil kunne bli vanskeligere i et fusjonert UiA HiT. For Sørlandet må det være en overordnet ambisjon at FoU-aktiviteten økes utover den beskjedne andelen som i dag utføres i landsdelen. For å oppnå dette, vil samarbeid med både norske og utenlandske fagmiljøer som har komplementære forskningsmiljøer ha en avgjørende betydning. Fremtidens verdiskaping forutsetter global konkurransedyktighet. Kristiansand kommune ønsker til slutt å understreke betydningen av UiAs rolle i forhold til byens og regionens arbeids- og næringsliv og at det samarbeid som velges, må styrke fagmiljøene ved begge campus til nytte for Kristiansand, Grimstad og hele Sørlandet.

---

¹⁰ <http://ffagder.no/?p=439>

¹¹ Ett eller to. Rapport fra utredningsgruppe oppnevnt av prosjektstyret for fellesprosjektet UiA/HiT, 2014, s 49.